

Sprawozdania

Sprawozdanie z IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Dziedzictwo kulturowe. Edukacja wczoraj dziś i jutro”

DOI: 10.14746/BHW.2014.31.19

W dniu 15 maja 2014 roku odbyła się już IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Dziedzictwo kulturowe” stanowiąca część cyklu „Edukacja wczoraj, dziś i jutro”. Spotkanie zorganizowane zostało przez Studenckie Koło Naukowe Historii Kultury i Edukacji działające na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Konferencja odbyła się dzięki wsparciu dziekana WSE prof. zw. dra hab. Zbyszko Melosika, który objął ją po raz kolejny swoim patronatem. Spotkanie otworzyła prodziekan WSE ds. studenckich, prof. dr hab. Kinga Kuszak oraz prof. dr hab. Wiesław Jamrożek. Obrady prowadzili opiekunowie Koła – dr Krzysztof Ratajczak i dr Michał Nowicki.

Jako organizatorzy postawiliśmy sobie za cel spotkać się w interdyscyplinarnej grupie studentów i doktorantów, którzy dostrzegają potrzebę ochrony i propagowania dóbr kultury. Ku naszemu zadowoleniu spotkaliśmy się z zainteresowaniem ze strony dwunastu polskich uczelni, a wśród nich znaleźli się przedstawiciele Uniwersytetu im. Marii Skłodowskiej Curie w Lublinie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Ignatianum w Krakowie, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Opolskiego, Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Uniwersytetu im. Jana Pawła II z Krakowie oraz gospodarzy, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Problematyka referatów pozwoliła nam wyróżnić cztery sesje tematyczne: Sesja I – Edukacja, Sesja II – Historia, Sesja III – Dziedzictwo Regionalne i Sesja IV – Muzyka, literatura, sztuka i media.

Pierwszą sesję rozpoczęło wystąpienie Małgorzaty Durzewskiej z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W swoim wystąpieniu referentka zwróciła uwagę na pojęcie kultury, dziedzictwo materialne i niematerialne oraz pojęcie edukacji w kontekście dziedzictwa kulturowego. Tematem jej wystąpienia było: „Dziedzictwo kulturowe dziś- wybrane aspekty edukacji kulturowej”.

Drugi wystąpił Mariusz Mazurkiewicz, również reprezentant gospodarzy, którego tematem pracy była: „Edukacja demokratyczna- praktyczne zastosowania dziedzictwa kulturowego”. Autor podczas wystąpienia podkreślał potrzebę wprowadzenia edukacji demokratycznej do polskich szkół, uznając ją za formę umożliwiającą uczniom kształtowanie władnych poglądów i zdobycie wszelkich umiejętności pozwalających swobodnie realizować się w społeczeństwie.

Następnie Bartosz Prabucki z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu opowiedział o dziedzictwie kulturowym zawartym w jakże szerokim pojęciu, jakim jest sport, gry i zabawy – „Sport, gra, zabawa elementami dziedzictwa kulturowego. Analiza na wybranych przykładach”.

Kolejnym referatem zaszczyliła nas Agnieszka Kruszyńska z Uniwersytetu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie. Omówiła ona temat: „Gra miejska – animacyjna forma edukacji dziedzictwa kulturowego”. Przedstawiła bardzo interesującą metodę etnograficzną, jaką jest gra miejsca i podjęła się próby analizy jednej z nich, której notabene była uczestnikiem, a mianowicie „Stan wojenny 1981”.

Helena Staśkiewicz reprezentująca gospodarzy była kolejną referentką sesji pierwszej. Prelegentka wygłosiła pracę na temat: „Wykorzystanie karykatury historycznej w szkolnej edukacji historycznej”. Głównym celem wystąpienia było zwrócenie uwagi na karykaturę jako ważne źródła ikonograficznego we współczesnym procesie edukacyjnym.

Następnie Michalina Kasprzak (UAM), przedstawiła pracę na temat: „Kreatywność w nauczaniu w Hiszpanii i w Polsce – porównanie na podstawie obserwacji” i zgodnie z tematem dokonała analizy założeń obu systemów, co oparła na swoich badaniach prowadzonych podczas pobytu w Hiszpanii.

Pierwszą sesję zamknęła Dominika Przybyszewska (UAM) referatem: „Lekcje muzealne dla dzieci w wieku przedszkolnym jako przykład obecności dziedzictwa kulturowego w edukacji”. Omówiła skuteczność metod w przekazywaniu wiedzy dotyczącej historii, obyczajów i podstawowych informacji o Polsce i Europie. Zaproponowała organizację lekcji muzealnych jako metodę aktywizującą najmłodsze dzieci.

Drugą sesję pt: „Historia” otworzył Daniel Kontowski z Uniwersytetu Warszawskiego. Prelegent wybrał temat: „Tocqueville o roli lektury literatury antycznej w demokracji”. Wskazał możliwe czynniki socjologiczne, które oddziałują na to podejście do literatury antycznej w USA, oraz ukazał podobieństwa i różnice młodej i starej demokracji Polski w porównaniu o klasyków na Uniwersytetach.

Danuta Nowak, która przybyła z Uniwersytetu Zielonogórskiego wygłosiła temat „Dziedzictwo kulturowe na Ziemi Lubuskiej”. Praca prelegentki pozwoliła ukazać zebra- ne bogate źródła wiedzy dotyczące regionu.

Izabela Chat reprezentująca Uniwersytet Opolski, przedstawiając temat „Średniowieczna edukacja mstowska jako przykład dziedzictwa kulturowego”, ukazała rolę średniowiecznego Mstowa dla ówczesnej Małopolski, przedstawiając go jako jeden z najważniejszych jej ośrodków politycznych i kościelnych. Przybliżyła także funkcjonowanie szkoły przyklasztornej na tamtych terenach.

Następnie Katarzyna Bożeńska z Uniwersytetu Warszawskiego przedstawiła temat: „Dziedzictwo kulturowe w edukacji Sebastiana z Pilzna refleksje o podróżowaniu w siatce odniesień, tradycji i konwencji”.

Pierwszą część sesji „Historia” zamknął swym wystąpieniem Albert Sendor, reprezentujący Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Tematem jego pracy były: „Edynburskie studia Adama Potockiego w świetle jego zeszytów szkolnych”. Referat stanowił charakterystykę studiów polityka w Edynburgu i znaczenie zdobytego podczas nich wykształcenia na przyszłość Adama Potockiego.

Drugą część sesji historycznej rozpoczęła Marta Konstańczak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (UAM). Przedstawiła dorobek kulturowy Zakonników z Towarzystwa Jezusowego. Tytułem wystąpienia prelegentki była: „Oświata Towarzystwa Jezusowego jako element dziedzictwa kulturowego”.

Następnie swoją pracę pt. „Poznanie samego siebie, powrót do fundamentów edukacji?”, omówił Remigiusz Stępak, również reprezentant gospodarzy. Zwrócił uwagę na potrzebę indywidualnego traktowania ucznia, niekategoryzowania go w poszczególne grupy, bo tylko w ten sposób pomaga się mu poznać samego siebie.

Rafał Leszczyński z Uniwersytetu Wrocławskiego zreferował: „Model kresowego wychowania. Edukacja w dawnym województwie tarnopolskim (123–1938)”. Poruszył kwestie zmian instytucjonalnych w szkolnictwie, model wychowania i jego wpływ na wychowanie patriotyczne społeczności polskiej na wspomnianych w tytule terenach województwa tarnopolskiego.

„Dziedzictwo Marii Grzegorzewskiej we współczesnej pedagogice specjalnej” zaprezentowała Aleksandra Antonik (UAM). Przybliżyła tym wystąpieniem współczesne tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej oraz ukazała je jako kontynuację myśli jej założycielki.

Kolejny reprezentant gospodarzy – Łukasz Koperski, przybliżył nam temat: „Od filantropii do technologii- historyczny kontekst rozwoju poradnictwa pedagogicznego w Polsce”. Autor przedstawił zmiany w spostrzeganiu pomocy na przestrzeni dziejów, ukazując podobnie jak poprzedniczka, że choć zmieniają się metody, to wciąż czerpiemy z tych samych, fundamentalnych wartości. Przedstawia to naturalny proces zmieniania się form pomocy wraz z ewolucją ludzkości, stąd też np. mówi o poradnictwie online jako metodzie jutra.

Sesję drugą zamknęła Honorata Kujawska (UAM), która przybliżyła nam rolę i charakterystykę teatru w referacie pt. „Teatr Średniowiecza”.

Sesję „Dziedzictwo Regionalne” otworzyła Agnieszka Biegańska z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, referatem pt: „Edukacja a dziedzictwo kulturowe w regionie”. Podczas prezentacji ukazała wady systemu i wynikające z tego potrzeby zmian w zakresie ochrony zabytków, które są ważnym elementem edukacji regionalnej.

Następnie reprezentant Uniwersytetu Łódzkiego – Piotr Ossowski, wygłosił referat pt: „Poszukiwanie autorytetów w małej ojczyźnie jako wzór troski o dobro wspólne”. Referent omówił historyczne bogactwo „małej ojczyzny” na przykładzie bohaterów związanych z Łodzią, co proponuje wykorzystywać w procesie wychowawczym .

Ostatnią sesję pt: „Muzyka, Literatura, Sztuka i media” otworzyła Weronika Janicka, reprezentantka gospodarzy, tematem „Historia ukryta za literacką fikcją”. Omówiła, wykorzystując do tego trylogię „Igrzyska śmierci”, możliwość wykorzystania literatury fantastyki podczas lekcji, w celu przyswajania przez uczniów wiedzy z zakresu historii.

Następnie referat pt. „Szekspir w wersji pop-współczesne adaptacje twórczości brytyjskiego pisarza”, wygłosiła Paulina Wierzba, która była kolejną uczestniczką reprezentującą UAM. Przedstawiła różnorodne przykłady współczesnych wersji filmowych utworu i zastanawiała się nad ich wartością artystyczną.

Jacek Konopczyński z Akademii Ignatianum w Krakowie omówił temat: „Przekaz dziedzictwa muzycznego poprzez podręczniki do muzyki dla szkół podstawowych”.

„Kopia, replika – wczoraj i dziś. Dziedzictwo kulturowe czy bubel?” to problem, którym zajęła się Anna Żywicka reprezentująca KUL Jana Pawła II w Lublinie. Podczas wystąpienia pokazała, w jaki sposób dzisiejsi artyści, projektanci nawiązują do klasycznych dzieł i tym samym zachęcała słuchaczy do odpowiedzenia sobie na pytania zawarte w tytule, czyli czy współczesne dzieła są przejawem szacunku dla pozostawionego dziedzictwa czy kiczem.

Prelegentem, który zamknął sesję czwartą oraz był ostatnim referentem podczas tegorocznej konferencji, był Marek Macionga (UAM). Rozwodził się nad zagadnieniem: „Dzieci Turinga”. Scharakteryzował postać współczesnego człowieka w kontekście do wytworów techniki.

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa Studentów i Doktorantów „Dziedzictwo Kulturowe. Edukacja wczoraj, dziś i jutro” była kolejnym sukcesem Studenckiego Koła Naukowego Historii Kultury i Edukacji. Wpływ na to miał liczny udział grona referentów z uczelni działających na terenie całej Polski. Dzięki zrealizowaniu założenia, jakim było stworzenie poszczególnych sesji tematycznych, mogliśmy być świadkami konstruktywnych dyskusji między prelegentami. Całość została podsumowana przez jednego z opiekunów Koła, dra Krzysztofa Ratajczaka. Zapowiedziano publikację referatów w repozytorium AMUR. Pokładamy nadzieję, że w następnym roku spotkamy się w tak licznym gronie, jak na tegorocznej Konferencji.

Weronika Janicka, Marta Konstańczak